

“Els nostres polítics infravaloren la indústria de la carn”

Jaume Blancafort (la Garriga, 1941) és president de la Federació Catalana d'Indústries de la Carn. També ha estat president de la Confederació d'Organitzacions Empresarials del Sector Carni d'Espanya (Confecarne), càrrec que tornarà a ocupar d'aquí a uns mesos. A Catalunya, el sector de la carn genera el 3,5% del PIB i ha crescut un 6,2% el 2012. Blancafort explica les claus de l'èxit d'aquesta indústria a casa nostra.

El consum intern ha caigut en picat amb la crisi, i el sector agroalimentari és un dels grans perjudicats. Amb tot, les xifres del sector de la carn indiquen un bon estat de salut. L'exportació n'ha estat la clau?

—Si l'exportació no fos una part substancial del negoci, el sector estaria mort. De fet, hi ha empreses en números vermells perquè tenien centrat el seu negoci en el mercat interior, i aquest s'ha desplomat totalment. Amb tot, el sector carni és el primer sector industrial d'Espanya i de Catalunya, i el carni és el quart sector econòmic de Catalunya, per davant del farmacèutic. Però no tot són flors i violes a l'exterior. El marge de benefici és petit, perquè resulta que la carn de porc, que és la que més produeix Catalunya, és més cara que a Europa. Els productors hem d'exportar al preu que exporten els altres, no al nostre, perquè si no, no vendríem res. Aleshores, si els europeus guanyen 2, nosaltres mai no podem guanyar 2 perquè el cost de producció haurà estat superior.

—Per quina raó?

—El porc, que és la matèria primera, és més car a Catalunya que a la resta d'Europa, potser perquè els ramaders tenen el pinso més car, o les instal·lacions són més cares, no sabem exactament per què. Els petits potser hi perden i es queixen, però els grans integradors no, perquè els seus números són bons. En qualsevol cas, hem de prioritzar l'exportació, altrament ja podríem plegar

tots. Des de la Federació Catalana d'Indústries de la Carn ajudem els productors en aquesta tasca, amb un servei que explora clients en mercats per exportar, com Rússia, el Japó, Filipines, la Xina, Dubai, Vietnam o l'Índia, entre d'altres. Fem unes sortides per als associats que hi vulguin anar, així obrim portes i els ajudem a vendre.

—Aquests són els països que considereu diana?

—Els països asiàtics en general, però també estem estudiant l'Àfrica. I ja es podrà comercialitzar producte català als Estats Units, perquè a Girona hi ha, des de fa tres setmanes, el primer escorxadador de tot l'estat autoritzat a vendre als Estats Units.

—Quin és el principal destí exportador del porcí català?

—És Europa, i després hi ha la Xina —si hi sumem Hong Kong, que fa de porta falsa de la Xina per al contraban— i Rússia. En aquests moments, els empresaris de la FECIC exportem a més de 40 països carn de porcí. Som el 70% de l'exportació de porcí espanyola, i de la nostra producció, el 60% s'exporta i el 40% va a Catalunya i la resta de l'estat. I també duem una política molt activa per fer conèixer la nostra oferta a empresaris internacionals, que vénen a Catalunya a conèixer les nostres empreses.

—La Xina necessita importar porcí del nostre tot i ser-ne el principal productor mundial?

—El porc és l'aliment preferit dels xinesos, i encara que en sigui el primer productor, la seva producció no pot satisfer tota la població. La demanda dels

mercats passa per dos factors: el nivell de població i el creixement econòmic. Si es produeixen tots dos, la demanda de carn s'incrementa perquè creix la renda per habitant. I també els països del seu voltant, com Rússia, Indonèsia o Vietnam, que no tenen producció de carn o molt poca, no tenen un perfil anticonsum de porc de països musulmans i tenen un creixement econòmic sostingut.

—És habitual que l'Estat espanyol importi carn de Romania, com ha passat amb les hamburgueses dels supermercats Eroski, que havien de ser totalment de vedella però que contenen carn de cavall?

—En el cas del porcí sí que seria molt estrany, perquè en som excedentaris i n'exportem molt. Però, per exemple, bona part de la carn de xai que es ven a Catalunya prové de Nova Zelanda, i una bona part de la carn de vacum que es consumeix aquí prové de Polònia. El món està molt interrelacionat i tots els fluxos alimentaris són molt complexos. Ara bé, això no vol dir que la carn no sigui del tipus que s'indica i que es produeixi un frau al consumidor.

—Si a Catalunya hi ha excedent de porc, com és que s'importa porcí?

—Ens va sorprendre la llista que donava el govern espanyol de les importacions que feia Espanya de producte elaborat de porc, però és que resulta que aquí tenim l'empresa alemanya Lidl o la francesa Carrefour, que volen productes del seu país i importen el porc.

—Quin espai penseu que pot tenir el sector carni ecològic a casa nostra?

—Entre els nostres associats hi ha productors ecològics, i tots perden diners. El cost de producció és tan alt que no es pot fer repercutir en el preu de la carn.

—Subvencionar aquest sector perquè pugui arrencar, com s'ha fet amb les energies renovables, seria una opció?

—En aquest moment, la producció ecològica de carn no és una opció viable ni amb subvencions, perquè el cost és brutal. Necessites palla ecològica per a fer pinso ecològic, et cal energia solar, les instal·lacions han de tenir el triple d'espai que una granja convencional i els animals no poden tenir determinats tractaments que potser necessiten, com antibiòtics, etc. A casa podem fer to-

JORDI PLAY

La indústria de la carn lamenta les traves administratives i legals amb què topa el sector, que, d'altra banda, no rep cap subvenció per a la producció, a diferència de sectors com la llet.

màquets ecològics i el cost no variarà gaire, però fer un porc ecològic requereix un procés molt complex i car que té com a resultat un cost elevadíssim que aquí el consumidor no està disposat a assumir. Els mercats català i espanyol es decanten més per comprar productes de supermercat que no pas d'alimentació ecològica. Països com Alemanya, Finlàndia o el Japó, amb més poder adquisitiu, sí que valoren la carn ecològica i estan disposats a pagar un plus. Seria enganyar-nos no tenir en compte que el consum de carn ha baixat molt. La prova d'això és que, fa uns anys, demanaves a la carnisseria un filet i potser no en tenien perquè s'havia esgotat. Ara qui vol un filet en té tot el que vulgui perquè no se'n ven gens.

—Hi ha sectors clarament subvencionats, com el de la llet o el vacum. Quina és la situació del sector porcí?

—S'han donat ajudes per a fer fàbriques o ampliar-les, però són molt difícils d'aconseguir. Els productors no tenim subvencions de cap tipus, zero euros. És més, no en demanem pas. Tampoc no volem cap tracte de favor, només fem una crida a les administracions perquè no ens posin pals a les rodes i ens deixin treballar. De vegades la burocràcia dels governs i la legislació ens perjudica greument. Però, malgrat les traves, el porcí és un dels sectors que millor funciona de l'economia catalana. El 2012 hem crescut un 6,2%, una xifra excepcional en aquests temps.

—Quina conclusió en traieu, d'aquesta circumstància?

—Que potser anem bé perquè no hem de viure de produir per a justificar unes ajudes, a diferència del que passa en altres sectors agroalimentaris. Els que no tenen subvencions s'han hagut d'espavilar, anar a l'exportació, ser competitius, etc., i això els ha donat fruits. Si estàs subvencionat, caus en el parany de pensar que ja t'arribaran els diners i que la teva subsistència no està relacionada amb un gran esforç. Cal una reflexió sobre l'efecte de les subvencions en el nostre model econòmic, perquè els temps han canviat. Abans, sí que a través de la PAC es podia garantir l'alimentació, però la concepció de l'any 1956 ara està totalment obsoleta. Si som capaços de produir eficientment, fem-ho, però viure a costa d'uns pressupostos extraordinaris, quan el senyor del costat t'ho pot fer més eficientment i a un millor preu? No té sentit.

—Amb el creixement que registra el porcí, i aportant el 3,5% del PIB català —el 21% del PIB industrial— no fa la impressió que el porcí tingui consideració de sector líder a Catalunya.

—És un problema greu, perquè si no parem compte, podem deixar perdre una oportunitat de donar una embranzida a l'economia catalana. Hi ha sectors com el turisme, amb tots els respectes, que generen riquesa, però quan arriba el setembre et posen 30.000 persones a l'atur i no es recuperen fins el maig

següent. Un altre sector que genera més PIB que el porcí és l'energètic, i la petroquímica de Tarragona està molt bé, però la matèria primera la compren a Dubai o Aràbia Saudita. La indústria càrnia és diferent: arrela al territori, les produccions són pròpies, l'estructura del capital és autòctona i no hi ha deslocalitzacions, al contrari. Té uns avantatges que altres sectors no tenen, i al marge dels números freds, dona un component social i de preservació del nostre territori que els nostres dirigents polítics sovint infravaloren. De fet, n'hi ha que desconeixen que la indústria càrnia és el quart motor econòmic de Catalunya.

—A més de generar una part important del PIB, és un sector que inverteix molt en recerca. En quins projectes col·labora la Federació Catalana d'Indústries de la Carn?

—Les grans empreses tenen el seu departament d'investigació, però des de la Federació col·laborem de fa anys amb la Universitat de Vic i la Universitat de Girona, i a través de l'Institut de Recerca en Tecnologia Alimentària (IRTA) en diversos projectes. En aquests moments tenim oberta una línia de recerca per a la millora dels embotits curats en què participen 27 empreses càrnies. I també treballem en un projecte d'optimització de residus carnis per generar energia, i en projectes més transversals com el reaprofitament d'aigües per a la neteja de bestiar i de camions, per evitar consumir aigua potable i malbaratar-la.

—Quines perspectives de futur té el sector porcí català?

—Catalunya ja ocupa un esglaó molt digne en la producció mundial de porcí. I si som capaços de ser eficients en les nostres produccions i competir amb Alemanya, Holanda i Dinamarca, que són els nostres rivals europeus, ens farem valer encara més en els mercats internacionals. Si liderem Europa, els dos grans productors mundials, la Xina i els Estats Units, seran més a prop. De fet, ja en som grans proveïdors, perquè amb la seva producció no en tenen prou. Sabem que amb el vacum, l'oví i l'aviram no podem competir mai, però amb el porcí podem consolidar-nos entre els primers del món i aportar un salt qualitatiu a l'estructura econòmica del país.

Gemma Aguilera